کاهش کتاب‌خوانی در فصل تابستان و راه‌حل‌هایی برای رفع آن

بچه‌های خانواده‌های کم‌درآمد نسبت به بچه‌هایی از خانواده‌های با درآمد متوسط کمتر کتاب می‌خوانند. تفاوت زیادی بین خواندن این دو گروه در طول تابستان وجود دارد. کاهش خواندن در تابستان به معلم‌ها مربوط می‌شود و راه‌حل‌های فعلی نشان از بی‌ثمر بودن یا پرهزینه بودن آن‌هاست، اما در این پژوهش راه‌حل‌هایی خوب و باصرفه معرفی می‌شوند.

مدارس تابستانه راه‌حل مناسبی برای خواندن نیستند

در گذشته مدارس مناطق مختلف برای جلوگیری از کاهش خواندن در تابستان، برنامه‌هایی را در طول فصل تابستان اجرا می‌کردند؛ اما زمانیَ که مدارس با کاهش بودجه مواجه شدند دیگر این شیوه کارایی لازم را نداشت و اکثر مدارس مجبور به حذف برنامه‌های تابستانی‌شان شدند، زیرا آن‌ها به طور هم‌زمان مجبور به پرداخت هزینه امکانات مورد نیاز و حقوق بالای کارکنان خود بودند. مطالعات نشان می‌داد که برنامه‌های تابستانی مدارس، خواندن را بهبود بخشیده بود اما اختلاف مطالعاتی بین بچه‌های کم‌درآمد و پردرآمد را بیشتر کرده بود.

برخی مدارس در مناطق مختلف شهری برنامه‌های تابستانی‌شان را مختص بچه‌های کم‌درآمد قرار می‌دادند تا بلکه بتوانند کمکی به کاهش خواندن بکنند؛ اما مدارک و شواهد اطلاعات زیادی مبنی بر مفید بودن یا نبودن کار آن‌ها نداده است. بارمن[1] و دالینگ [2] (۲۰۰۶) متوجه شدند که برنامه‌های اجرا شده در تابستان به لحاظ آماری تأثیرات مثبتی بر دانش‌آموزانی که به طور میانگین دو یا سه تابستان است در این برنامه‌ها شرکت می‌کنند داشته است.

به کتاب‌های بیشتری نیاز است

خرید کتاب برای بچه‌های کم‌درآمد هزینه کمتری نسبت به برنامه‌های تابستانی خواندن دارد. با اینکه فراهم آوردن کتاب

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

باعث حذف استخدام معلمان و مربیان، مسئله حمل‌ونقل بچه‌ها و نگهداری تجهیزات در طول تابستان می‌شود، اما این بهترین راه‌حل برای کاهش کتاب‌خوانی نیست. آیا می‌توان راه‌حلی برای مشکل کاهش خواندن در تابستان پیدا کرد؟

ریچارد آلینگتون[۳] و همکارانش سعی در حل این مشکل داشتند. آن‌ها اخیراً گزارشی از مطالعات خود را منتشر کردند که نشان می‌دهد بچه‌های کم‌درآمد طی سه تابستان متوالی کتاب‌های زیادی را برای خواندن دریافت کرده‌اند.

۱۳۳۰ شرکت‌کنندهٔ کلاس اول و دوم که عمدتاً سیاه‌پوست و اسپانیایی بودند در ۱۷ مدرسه ابتدایی بسیار محروم در ایالت فلوریدا مورد مطالعه قرار گرفتند. این بچه‌ها به‌صورت تصادفی انتخاب‌شده بودند و رفتار گروهی از آن‌ها که ۱۲ کتاب در ۳ تابستان متوالی و گروهی که هیچ کتابی دریافت نکرده بودند مورد مطالعه قرار گرفت.

در مطالعهٔ دیگری به ۴۰۰ بچه از خانواده‌های کم درآمد اهل آمریکای لاتین که کلاس چهارم را تمام کرده بودند، به انتخاب خودشان ۱۰ کتاب از یک نمایشگاه کتاب برای خواندنَ در تابستان داده شد، اما این مطالعه نشان داد که تفاوتی بین بچه‌هایی که کتاب دریافت کرده بودند با گروهی از آن‌ها که کتابی دریافت نکرده بودند وجود نداشت. ۶۷% از بچه‌ها کتاب‌هایی بالاتر از سطح خواندن خود را انتخاب کرده بودند دیگر پژوهش‌ها هم نشان داد که برای بچه‌هایی با اختلال خواندن کتاب‌هایی انتخاب شده بود که مناسب سن آن‌ها نبود و دلیل اصلی ناکامی‌شان همین مسئله بود (داناوان[۴] ، اسمالکین[۵] و لومکس[۶]. (۲۰۰۰ ،

به همین شکل برای برخی بچه‌ها کتاب‌هایی انتخاب شده بود که پایین‌تر از سطح خواندن آن‌ها بود و به همین دلیل آن‌ها نمی‌توانستند سطح لغات و خواندن خودشان را بالا ببرند (کارچر[۷] و لیبرت[۸] (۱۹۹۵ ،

آلینگتون و همکارانش به بچه‌ها اجازه دادند طبق سلیقه خودشان کتاب انتخاب کنند، زیرا هنگامی‌که کتابی طبق میل خودشان انتخاب شود باعث می‌شود انگیزه بیشتری برای خواندن پیدا کنند.

این پژوهشگران معتقدند که انتخاب کتاب توسط خود بچه‌ها باعث انگیزهٔ بیشتری در آن‌ها می‌شود و آن‌ها پیشنهاد می‌کنند که بهترین راه برای بالا بردن انگیزهٔ بچه‌ها این است که به آن‌ها اجازه بدهیم کتاب‌هایی را بخوانند که به نظرشان جالب است.

کتاب‌های جالب و مطابق سلیقه

مطالعه‌ای دیگر (کیم[۹] ، ۲۰۰۰) در مورد خواندن تابستانه این بود که به بچه‌های کلاس اول تا پنجم کتاب‌هایی داده شده که با علایق آن‌ها سازگار بود. سطح خواندن بچه‌ها توسط آزمون پیشرفت استنفورد تعیین شد. بچه‌ها به‌طور تصادفی به دو گروه تقسیم شدند و گروه اول ۱۰ کتاب را در تعطیلات تابستان دریافت کردند و به گروه دوم ۱۰ کتاب بعد از آزمون پیشرفت استنفورد در پاییز داده شد. اگرچه بچه‌های گروه اول از خواندن کتاب‌های بیشتری در تابستان گزارش دادند و کتاب‌های بیشتری هم نسبت به گروه دیگر دریافت کردند اما در پایان امتحان در پاییز هر دو گروه امتیازهای مشابهی دریافت کردند.

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

چارچوب‌های خواندن تابستانه

بچه‌هایی که در برنامه تابستانی خواندن شرکت کرده بودند نیاز به حمایت داشتند، برای اینکه مطمئن شوند که کتاب‌هایی را که قرار است بخوانند و کارهایی که باید در طول این مدت انجام بدهند برای تقویت فصاحت کلامشان و افزایش درک و فهمشان مفید باشد.

ما معتقدیم که این حمایت‌ها باید شامل منابعی باشد که مبنای آموزشی دارند و معلم‌ها بتوانند در طول تابستان از آن‌ها استفاده کنند، مثل تمرین خواندن با صدای بلند برای بالا بردن فصاحت کلام و درک و فهم. پژوهشی در سال ۲۰۰۸ نشان داد که معلم‌ها با اجرای برنامه‌هایی در انتهای سال تحصیلی برای بچه‌هایی که می‌خواستند در برنامه خواندن تابستانی شرکت کنند چارچوب‌هایی را فراهم کرده بودند. در این برنامه‌ها معلمان به دانش آموزان استراتژی‌های درک مطلب را می‌آموختند و آن‌ها می‌توانستند در طول تابستان و زمانی که در خانه در حال مطالعه هستند آن استراتژی‌ها را به کار گیرند. معلم‌ها همچنین تمرین‌هایی برای افزایش فصاحت کلام در برنامهٔ تابستانی خواندن تدارک دیده بودند. آن‌ها بچه‌ها را تشویق می‌کردند که برای خانواده‌شان با صدای بلند کتاب بخوانند. علاوه بر این از خانواده‌ها می‌خواستند به حرف‌های بچه‌هایشان درباره کتاب‌هایی که در طول تابستان می‌خوانند گوش دهند و به طرز خوانش آن‌ها امتیاز دهند.

بچه‌ها زمانی که خانواده‌هایشان به خواندن آن‌ها گوش دهند، یا با دادن هدیه به آن‌ها، کار آن‌ها را تأیید و آن‌ها را تشویق کنندحرفه ای تر می‌شوند. شرکت‌کننده‌های این برنامه مطالعاتی ما را بچه‌های کلاس سوم، چهارم و پنجم و از دو مدرسه‌ای که اکثریتشان سیاه‌پوست، اسپانیایی و آسیایی بودند تشکیل داده بودند، حدود ۳۸٪ آن‌ها، وعده‌های غذایی رایگان دریافت کرده بودند. این بچه‌ها به‌صورت تصادفی در چهار گروه تقسیم شده بودند.

1. گروهی که کنترل شده بود و کتابی دریافت نکرده بود

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

2. گروهی که در طول تابستان هشت کتاب دریافت کرده بود
3. گروهی که علاوه بر دریافت هشت کتاب در طول تابستان، در اواخر سال تحصیلی کلاس‌های افزایش درک مطلب را گذرانده بودند.
4. گروهی که علاوه بر دریافت هشت کتاب در طول تابستان و کلاس‌های افزایش درک مطلب، دوره‌های روان‌خوانی را نیز گذرانده بودند.

ما دریافتیم که بچه‌هایی که کتاب را بدون راهنمایی دریافت کردند، علی‌رغم اینکه کتاب‌ها مطابق با علایق و مهارت‌های خواندن آن‌ها بود اما موفقیت‌های زیادی نسبت به گروه تحت کنترل، در پیشرفت خواندن نداشتند. کودکانی که کتاب را همراه با درس‌های روان‌خوانی و درک مطلب دریافت کردند پیشرفت‌های زیادی داشتند. مهم‌تر از همه اینکه، مداخلهٔ ما در این امر فقط در طول یک تابستان بود، اما این تأثیر به بزرگی تأثیر مطالعهٔ آلینگتون بود که بچه‌ها، کتاب‌هایی را در سه تابستان متوالی دریافت کردند. همچنین یکی از ما (کیم) آزمایشی مشابه را در یکی از مدارس همان منطقه اجرا کرد که تأثیر بسیار زیادی بر دانش آموزان سیاه‌پوست داشت.

به نظر ما راه‌حل‌هایی که می‌توانند برنامه تابستانی خواندن را کم‌هزینه و مفیدتر کنند شامل موارد زیر است:

1. تهیه کتاب‌هایی که با علایق بچه‌ها سازگار است.
2. معلمان و خانواده‌هایی که بچه‌هایشان را برای افزایش فصاحت کلام و افزایش درک مطلب تشویق می‌کنند

ما با این نظر آلینگتون موافقیم که برنامه‌های خواندن تابستانه نیاز است که در چند تابستان متوالی اجرا شود؛ اما چطور می‌شود که این برنامه‌ها تا حد امکان مؤثر و کم‌هزینه نیستند؟ تطبیق کتاب‌ها با علایق و سطح خواندن بچه‌ها خیلی پرهزینه نیست؛ و البته فرستادن معلمان و والدین برای کمک به این برنامه‌ها نیز بسیار پرهزینه نیست.

معلم‌ها به آسانی می‌توانند دروس را در ماه‌های آخر سال تحصیلی به سمت کتاب‌خوانی هدایت کنند و آن را اولویت قرار دهند. استفاده از آزمون‌هایی که توانایی‌های خواندن را می‌سنجند و اطلاعاتش می‌تواند برای برنامه‌ریزی خواندن تابستانه استفاده شود نیز مفید است.

تجربیات ما نشان می‌دهد زمانی که معلمان با یک چارچوب مشخص پیش می‌روند اثرات مثبت بیشتری در خواندن تابستانه دیده می‌شود. این پژوهش در یکی از مدارس کارولینای شمالی انجام شد، ما پژوهش‌هایمان را در این زمینه ادامه می‌دهیم و امیدواریم که برای برنامه‌های تابستانی خواندن اتفاقات خوبی رقم بخورد.

پانویس:
Borman [۱]
Dowling [۲]
Richard Allington [۳]
Donovan [۴]
Smolkin [۵]
Lomax [۶]
Carver [۷]
Liebert [۸]
Kim [۹]

منبع: این نوشته ترجمه مطلبی با این عنوان است: solving the problem of summer reading loss

مترجم: مسعود قانعی مقدم

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

کتابدار ۲.۰
مجله ای فناوری، مهارتی و کاربردی برای کتابخانه ها و کتابداران ایران
شاپا: 2345-2425

مشخصات استناددهی به این مقاله

نویسنده(ها): مسعود قانعی مقدم
عنوان مقاله: کاهش کتاب‌خوانی در فصل تابستان و راه‌حل‌هایی برای رفع آن
عنوان مجله: کتابدار ۲.۰ –(عنوان لاتین: 2.0 i-Kitbdr)
دوره مجله(Vol): ۵
شماره مجله(Issue): ۱
سال(Year): ۱۳۹۸
شناسه دیجیتال(DOI):
لینک کوتاه: http://lib2mag.ir/10165

lib2mag.ir

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.